

Sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A. w 2010r.

wraz:

- ze zwięzłą oceną sytuacji Banku w 2010r., z uwzględnieniem oceny systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Banku oraz systemu kontroli wewnętrznej,
- z oceną pracy Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A. w 2010r.

Warszawa, kwiecień 2011r.

Spis treści:

Skład Rady	str. 3
Liczba i terminy posiedzeń Rady w 2010r.	str. 3
Najistotniejsze działania Rady w 2010r.	str. 4
Zwięzła ocena sytuacji Banku w 2010r., w tym:	str. 6
- ocena systemu zarządzania ryzykiem	str. 8
- ocena systemu kontroli wewnętrznej	str. 9
Ocena pracy Rady Nadzorczej BOŚ S.A. w 2010r.	str. 11
Rekomendacje	str. 15

W okresie sprawozdawczym, Rada Nadzorcza Banku - zgodnie z wymogami prawa oraz Statutu BOŚ S.A. - sprawowała stały nadzór nad działalnością Banku Ochrony Środowiska S.A.

Skład Rady

W okresie od 1 stycznia do 24 sierpnia 2010r. Skład Rady Nadzorczej był następujący:

- 1) Marcin Likierski (Przewodniczący Rady Nadzorczej)
- 2) Jacek Bajorek (Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej)
- 3) Marian Pigan (Sekretarz Rady Nadzorczej)
- 4) Józef Kozioł
- 5) Michał Machlejd
- 6) Marian Malicki
- 7) Ryszard Ochwat
- 8) Michał Wysocki.

(W dniu 30 czerwca 2010r. – w związku z zakończeniem VII kadencji Rady Nadzorczej - Walne Zgromadzenie BOŚ S.A., powołało Radę Nadzorczą VIII kadencji - w niezmiennym, wyżej wymienionym składzie).

W dniu 25 sierpnia 2010r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. podjęło uchwałę w sprawie ustalenia liczby członków Rady Nadzorczej na 9 osób oraz powołało do składu Rady Nadzorczej Pana Janusza Topolskiego.

W związku z powyższym - w okresie od 25 sierpnia do 31 grudnia 2010r. - skład Rady Nadzorczej był następujący:

- 1) Marcin Likierski (Przewodniczący Rady Nadzorczej)
- 2) Jacek Bajorek (Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej)
- 3) Marian Pigan (Sekretarz Rady Nadzorczej)
- 4) Józef Kozioł
- 5) Michał Machlejd
- 6) Marian Malicki
- 7) Ryszard Ochwat
- 8) Janusz Topolski
- 9) Michał Wysocki.

Liczba i terminy posiedzeń Rady w 2010r.

Wykonując swoje obowiązki związane z bieżącym nadzorem nad działalnością Banku, w 2010r. Rada Nadzorcza odbyła 13 posiedzeń, w następujących terminach:

- 20 stycznia 2010r.
- 04 marca 2010r.
- 16 marca 2010r.
- 08 kwietnia 2010r.
- 06 maja 2010r.
- 27 maja 2010r.
- 24 czerwca 2010r.

- 22 lipca 2010r.
- 02 września 2010r.
- 29 września 2010r.
- 18 listopada 2010r.
- 09 grudnia 2010r.
- 16 grudnia 2010r.

Najistotniejsze działania Rady w 2010r.

Do ważniejszych działań i decyzji Rady Nadzorczej w roku 2010 należy zaliczyć decyzje podjęte w formie uchwał, w tym m.in.:

- uchwalenie „Planu finansowego Banku Ochrony Środowiska S.A. na 2010 r.” (Uchwała Nr 1/2010 z dnia 20 stycznia 2010r.);
- zatwierdzenie „Rocznego planu audytu wewnętrznego na 2010r.” (Uchwała Nr 2/2010 z dnia 20 stycznia 2010r.);
- zatwierdzenie „Polityki Banku Ochrony Środowiska S.A. w zakresie zarządzania kapitałem” (Uchwała Nr 5/2010 z dnia 20 stycznia 2010r.);
- zatwierdzenie „Polityki Banku Ochrony Środowiska S.A. w zakresie zarządzania ryzykiem płynności” (Uchwała Nr 6/2010 z dnia 8 kwietnia 2010r.);
- ustalenie tekstu jednolitego Statutu Banku (Uchwała Nr 7/2010 z dnia 8 kwietnia 2010r. oraz Uchwała Nr 14/2010 z dnia 22 lipca 2010r.);
- zatwierdzenie założeń „Polityki Banku Ochrony Środowiska S.A. w zakresie ryzyka braku zgodności” (Uchwała Nr 8/2010 z dnia 6 maja 2010r.);
- zatwierdzenie "Zasad polityki informacyjnej Banku Ochrony Środowiska S.A., wynikających z Uchwały nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r.” (Uchwała Nr 9/2010 Rady Nadzorczej z dnia 27 maja 2010r.);
- zatwierdzenie Regulaminu „System zarządzania ryzykiem w Banku Ochrony Środowiska S.A.” (Uchwała Nr 10/2010 Rady Nadzorczej z dnia 27 maja 2010r.);
- znowelizowanie „Regulaminu udzielania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych, poręczeń oraz innych zobowiązań pozabilansowych członkom organów Banku, osobom zajmującym stanowiska kierownicze w Banku oraz podmiotom powiązanym kapitałowo lub organizacyjnie z wymienionymi oraz na ich zlecenie” (Uchwała Nr 12/2010 Rady Nadzorczej z dnia 24 czerwca 2010r.);
- znowelizowanie „Regulaminu udzielania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych, poręczeń oraz innych zobowiązań pozabilansowych jednostkom zależnym i stowarzyszonym z Bankiem, akcjonariuszom Banku, podmiotom powiązanym kapitałowo lub organizacyjnie z akcjonariuszami, pracownikom Banku, oraz na ich zlecenie”. (Uchwała Nr 13/2010 Rady Nadzorczej z dnia 24 czerwca 2010r.);
- zatwierdzenie „Polityki zarządzania ciągłością działania Banku Ochrony Środowiska S.A.” (Uchwała Nr 21/2010 Rady Nadzorczej z dnia 18 listopada 2010r.);
- zatwierdzenie Planu finansowego BOŚ S.A. na 2011r. (Uchwała Nr 24/2010 Rady Nadzorczej z dnia 16 grudnia 2010r.).

Ponadto Rada Nadzorcza regularnie omawiała i oceniała:

- zarządzanie podstawowymi ryzykami finansowymi w Banku, w tym: ryzykiem płynności, ryzykiem kredytowym, ryzykiem stopy procentowej, ryzykiem walutowym,
- sytuację finansową Banku po upływie kolejnych miesięcy i kwartałów, w tym: stopień realizacji planu finansowego Banku na 2010r. oraz prognozę wyników na następne miesiące,
- wyniki działalności kredytowej, ze szczególnym uwzględnieniem jakości portfela kredytowego Banku oraz skuteczności działalności windykacyjnej,
- wyniki w zakresie kredytowania inwestycji proekologicznych oraz uzyskanych efektów ekologicznych - ze szczególnym uwzględnieniem współpracy z Narodowym i Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- pozycję BOŚ S.A. na tle sektora bankowego i grupy rówieśniczej,
- postępy we wdrażaniu projektu Centralnego Systemu Bankowego,
- wyniki audytu i kontroli instytucjonalnej – w ramach realizacji statutowego nadzoru nad komórką audytu i kontroli wewnętrznej,
- postęp oraz efekty wdrażania - uchwalonych w 2009r. - Strategii działania Banku na najbliższe lata oraz zmian w strukturze organizacyjnej Banku.

Rada Nadzorcza - rozpatrując cykliczne informacje dotyczące wyników i sytuacji finansowej Banku w ciągu roku - szczególną uwagę poświęcała kwestii:

- zgodności uzyskiwanych wyników finansowych z założeniami zawartymi zarówno w „Strategii działania BOŚ S.A. na lata 2009 – 2013”, jak i w Planie finansowym Banku na 2010 rok. Rada Nadzorcza zwróciła uwagę na istotną dezaktualizację założeń zawartych w ww., uchwalonej w maju 2009r., Strategii działania Banku, głównie ze względu na zmianę uwarunkowań rynkowych, w tym - założeń makroekonomicznych. Z tego powodu pojawiły się rozbieżności pomiędzy założeniami zawartymi w Strategii, a faktycznie uzyskiwanymi wynikami. Rada Nadzorcza wielokrotnie dyskutowała nad kierunkami dalszego rozwoju Banku – nie tylko ze względu na zmianę uwarunkowań rynkowych, w tym makroekonomicznych, ale też ze względu na wdrażane - od stycznia 2011r. - zmiany regulacyjne, w tym zwłaszcza zmianę Ustawy o finansach publicznych, mającej na celu konsolidację finansów publicznych. Zmiany w przedmiotowej ustawie mają istotny wpływ na sytuację Banku, w tym zwłaszcza poziom ryzyka płynności, albowiem środki objęte Ustawą stanowią znaczącą część bazy depozytowej Banku wykorzystywanej do finansowania akcji kredytowej. Z tych powodów oceniono, że Strategia wymaga istotnej modyfikacji, szczególnie w zakresie metod i harmonogramu uzyskiwania celów w niej zawartych. Rada Nadzorcza na bieżąco monitoruje prace Zarządu Banku nad aktualizacją tego dokumentu. Rada Nadzorcza – w świetle ww. zmian w Ustawie o finansach publicznych, które miały nastąpić w 2011r. (i faktycznie nastąpiły) pozytywnie oceniła podejmowane przez Zarząd w ciągu ubiegłego roku działania zaradcze, mające na celu zapewnienie stabilności Banku w obszarze płynności (m.in. emisję obligacji własnych na kwotę 700 mln zł);

- zarządzania ryzykiem bankowym - cyklicznie oceniając poziom i jakość zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym zwłaszcza ryzyka płynności oraz ryzyka kredytowego;
- efektywności działania Banku – podkreślając konieczność podejmowania działań mających na celu poprawę sytuacji w tym zakresie, a w ślad za tym poprawę m.in. wskaźnika C/I (kosztów do dochodów);
- działalności proekologicznej Banku - jako statutowej misji BOŚ S.A. Pozytywnie oceniając dorobek i wyniki w tym obszarze - Rada Nadzorcza zwracała się do Zarządu m.in. o: 1) dalsze intensyfikowanie działań zmierzających do wzrostu udziału kredytów proekologicznych w portfelu kredytowym ogółem (m.in. poprzez udział w obsłudze projektów unijnych i współpracę z jednostkami wdrażającymi), zwłaszcza w warunkach niskiego poziomu ryzyka tego portfela, 2) wzbogacanie współpracy z innymi jednostkami systemu finansowania ekologii, w tym w szczególności z Narodowym oraz Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Zwięzła ocena sytuacji Banku w 2010r., z uwzględnieniem oceny systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Banku oraz systemu kontroli wewnętrznej.

Rada Nadzorcza dokonała oceny działalności Banku w 2010r. – na podstawie:

- analizy sprawozdania finansowego BOŚ S.A. za 2010r.,
- analizy sprawozdania Zarządu z działalności Banku w 2010r.,
- informacji biegłego rewidenta nt. przebiegu i wyników badania sprawozdania finansowego Banku,
- bieżących informacji nt. sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku rozpatrywanych na posiedzeniach Rady w ciągu roku,
- sprawozdań komórki audytu wewnętrznego z wyników przeprowadzonych audytów i kontroli doraźnych.

Rada Nadzorcza zwraca uwagę, że:

- w 2010r. BOŚ S.A. osiągnął zysk netto w wysokości 54,1 mln zł, co oznacza, że w porównaniu do 2009 roku wynik był wyższy niemalże o 293%,
- suma bilansowa Banku wyniosła ponad 15 mld zł, co oznacza, że w porównaniu do stanu na koniec 2009 r. była wyższa prawie o 26%,
- Bank kontynuował politykę w zakresie racjonalizacji kosztów. Przy wzroście skali działalności o ponad 25%, ogólne koszty administracyjne wzrosły jedynie o 0,7%.

Ponadto Rada Nadzorcza podkreśla, że w 2010r.:

- wzrosła atrakcyjność oferty Banku, co – w połączeniu z aktywną promocją i reklamą Banku w mediach - przełożyło się na znaczący wzrost liczby i wartości produktów bankowych, w tym przede wszystkim:
 - wzrost – prawie o 25,8% – rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych,
 - wzrost – o ponad 16 % – kart płatniczych i kart kredytowych w segmencie klientów indywidualnych i korporacyjnych,
 - wzrost – o ok. 33% – portfela kredytów hipotecznych w segmencie klientów detalicznych,

- wynik z tytułu utraty wartości aktywów był nieco niższy od planowanego, kształtując się na poziomie zbliżonym do wyniku roku poprzedniego,
- nastąpił dalszy wzrost udziału BOŚ S.A. w sektorze banków komercyjnych. Na koniec grudnia 2010r. udział ten wyniósł:
 - o 1,22% - w zakresie sumy bilansowej, wobec 1,06% na koniec 2009 r.,
 - o 1,32% - w zakresie zobowiązań ogółem, wobec 1,19% na koniec 2009r.,
 - o 1,25% - w zakresie należności ogółem, wobec 1,17% na koniec 2009r.
- w porównaniu do 2009r. nastąpił dalszy wzrost portfela depozytów (wzrost o ok. 30%), a także wzrost wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom Banku (wzrost o ok. 18%),
- nastąpił istotny postęp w identyfikacji, kwantyfikacji oraz zarządzaniu ryzykiem w Banku – co potwierdził również audytor po badaniu rocznego sprawozdania finansowego Banku,
- dalszej poprawie uległa jakość portfela kredytowego oraz zarządzanie ryzykiem kredytowym,
- dzięki podwyższeniu kapitału zakładowego w drodze emisji akcji serii O skierowanej do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w zamian za wniesienie aportów w postaci akcji oraz udziałów spółek będących w posiadaniu NFOŚiGW, a także dzięki emisji obligacji serii A na kwotę 120 mln zł i zaliczeniu ich do funduszy uzupełniających zwiększył się poziom funduszy własnych BOŚ S.A., co pozwoliło na bezpieczne kontynuowanie działalności Banku i realizowanie przyjętych kierunków rozwoju,
- agencja ratingowa Fitch Ratings - w wyniku rocznego badania ratingowego - potwierdziła w dniu 4 lutego 2011r. wiarygodność kredytową Banku i utrzymała ratingi dla BOŚ S.A. na dotychczasowym poziomie (ocena długoterminowa na poziomie BBB).

Podsumowując, Rada Nadzorcza pozytywnie ocenia sytuację i wyniki Banku za 2010 rok, w tym m.in.:

- ponadplanowy, istotny wzrost sumy bilansowej oraz wyniku finansowego,
- poprawę relacji kredytów do depozytów oraz poprawę struktury bilansu Banku - m.in. dzięki emisji obligacji własnych (struktura bilansu stała się bezpieczniejsza głównie z punktu widzenia możliwości zarządzania ryzykami, w tym zwłaszcza ryzykiem płynności),
- poprawę w 2010r. wyniku na działalności bankowej, w tym wyniku odsetkowego oraz wyniku z tytułu opłat i prowizji,
- racjonalizację kosztów działania, o czym świadczy wykonanie kosztów na poziomie roku 2009,
- poprawę wskaźnika ROE (zwrot z kapitału) oraz korzystniejsze niż zakładał plan ukształtowanie się wskaźnika C/I (koszty do dochodów)
- zwiększenie udziałów BOŚ S.A. w rynku.

Rada Nadzorcza, pozytywnie oceniając dokonania Banku w 2010r., a także zamierzenia Zarządu na najbliższe lata co do kierunków dalszego rozwoju BOŚ S.A., w tym wzrostu jego wartości i funduszy własnych, biorąc m.in. pod uwagę pozytywną opinię audytora z badania sprawozdań finansowych za 2010r. (opinia bez

zastrzeżeń) - powołała w marcu br. Zarząd Banku nowej kadencji – w dotychczasowym, niezmienionym składzie – warunkując wejście w życie przedmiotowych uchwał zatwierdzeniem przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. sprawozdania finansowego Banku za 2010r. oraz uzyskaniem przez Członków Zarządu absolutorium z wykonania obowiązków w 2010r.

Powyższe było podyktowane potrzebą przekazania uczestnikom rynków finansowych - potencjalnym inwestorom transparentnego przekazu o realizacji przez Bank przyjętych kierunków rozwoju. Decyzja taka wychodzi również naprzeciw oczekiwaniom wynikającym z Dobrych Praktyk Spółek Publicznych, których głównym celem jest m.in. umacnianie transparentności spółek giełdowych oraz poprawa jakości ich komunikacji z inwestorami.

Ocena systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej

W Banku działa - przyjęty uchwałami Zarządu i Rady Nadzorczej – sformalizowany system zarządzania Bankiem, na który składają się:

- system zarządzania ryzykiem,
- system kontroli wewnętrznej.

Obydwa ww. systemy mają kluczowe znaczenie z punktu widzenia funkcjonowania Banku, realizacji jego strategii oraz interesów akcjonariuszy.

System zarządzania ryzykiem definiuje rolę, obowiązki i uprawnienia organów oraz komórek i jednostek organizacyjnych Banku w procesie zarządzania ryzykiem oraz wzajemne interakcje pomiędzy podmiotami tego procesu. Proces zarządzania ryzykiem obejmuje: 1) identyfikację ryzyka, jego ocenę i pomiar, 2) monitorowanie, kontrolę i raportowanie 3) podejmowanie decyzji i działań prowadzących do zmiany poziomu i profilu ryzyka oraz monitorowanie skutków tych decyzji i działań.

Celem zarządzania ryzykiem jest maksymalizacja wartości Banku przez dostosowanie poziomu i profilu ryzyka do warunków rynkowych i wymogów nadzorczych oraz charakteru działalności Banku, w tym apetytu na ryzyko.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem, w Banku działa:

- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, którego zadaniem jest bieżący nadzór nad procesami zarządzania ryzykiem rynkowym, ryzykiem płynności oraz ryzykiem kredytowym w ujęciu portfelowym,
- Komitet Ryzyka Operacyjnego, którego zadaniem jest bieżący nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- Komitet Kredytowy w Centrali, którego zadaniem jest zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczych transakcji.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest na podstawie wewnętrznych, pisemnych procedur, przyjętych przez Zarząd. Ryzyka oceniane jako istotne są monitorowane w Banku w okresach miesięcznych. Informacje na ten temat – w ramach systemu informacji zarządczej - są przekazywane Zarządowi, natomiast Zarząd, cyklicznie, przekazuje informację o zarządzaniu podstawowymi ryzykami bankowymi Radzie Nadzorczej.

W Banku są stosowane:

- odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne, ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku,
- limity ograniczające całkowity poziom ryzyka w BOŚ S.A.

Rada Nadzorcza – na podstawie otrzymywanych od Zarządu Banku materiałów, a także informacji Komitetu Audytu Wewnętrznego oraz audytora zewnętrznego:

- stwierdza, że w 2010r. były sukcesywnie i skutecznie kontynuowane procesy rozpoczęte w 2009r. mające na celu usprawnienie identyfikacji, kwantyfikacji oraz zarządzania ryzykiem w Banku;
- pozytywnie ocenia funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem, uznając, iż jego struktura zapewnia możliwość identyfikacji ryzyk, bieżącego monitoringu oraz raportowania – i na tej podstawie podejmowania w odpowiednim czasie ewentualnych działań korygujących.

System kontroli wewnętrznej

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest wspomaganie procesów decyzyjnych przyczyniające się do zapewnienia:

- skuteczności i efektywności działania Banku,
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

System kontroli wewnętrznej – jako sposób na zapewnienie należytej dbałości o właściwy przebieg procesów i ochronę interesu Banku - obejmuje:

- 1) mechanizmy kontroli ryzyka, których działanie polega w szczególności na ustanawianiu przez uprawnione organy Banku wewnętrznych zasad, limitów, procedur, a następnie na sprawdzaniu ich przestrzegania,
- 2) badanie zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi, w tym efektywności wdrożonych mechanizmów kontroli ryzyka. Badanie takie dokonywane jest w sposób ciągły, w szczególności w ramach kontroli wewnętrznych funkcjonalnych, przez wszystkich pracowników Banku. Kontrola funkcjonalna jest w Banku kontrolą podstawową i stanowi integralną część systemu kierowania i zarządzania Bankiem,
- 3) audyt wewnętrzny - podlegający bezpośrednio Radzie Nadzorczej Banku i będący istotnym elementem procesu zarządzania Bankiem.
Głównym zadaniem audytu wewnętrznego jest badanie i ocena - w sposób niezależny i obiektywny - systemu kontroli wewnętrznej, kierując się kryteriami: adekwatności, prawidłowości i efektywności.

System kontroli wewnętrznej w BOŚ S.A. działa na podstawie przepisów wewnętrznych, w szczególności polityk, regulaminów i zasad, uchwalonych przez Zarząd i zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą.

Rada Nadzorcza powołuje spośród swoich członków Komitet Audytu Wewnętrznego, który pełni w stosunku do Rady Nadzorczej funkcję opiniodawczą w zakresie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, a także monitoruje i ocenia skuteczność systemu kontroli wewnętrznej. W wypełnianiu tego zadania, pomocą i podstawowym narzędziem jest dla Komitetu audyt wewnętrzny.

Rada Nadzorcza - oceniając działalność audytu wewnętrznego w 2010r. - informuje, że komórka audytu przeprowadziła w 2010r. 5 audytów i 6 kontroli doraźnych.

Przedmiotem badań audytowych w 2010r. były m.in. takie zagadnienia, jak:

- zarządzanie w BOŚ S.A. ryzykiem koncentracji zaangażowań, w tym dużych zaangażowań,
- przebieg wybranych etapów procesów kredytowania klientów, w tym głównie monitorowanie sytuacji ekonomiczno finansowej oraz monitorowanie prawnych zabezpieczeń transakcji kredytowych, w związku z wdrażaniem nowego procesu kredytowego (audyty powdrożeniowe),
- proces udzielania kredytów mieszkaniowych dla osób fizycznych,
- kierowanie i zarządzanie przebiegiem procesów czynności bankowych w oddziałach operacyjnych, a w szczególności: kierowanie pracą i sprawowanie nadzoru i kontroli funkcjonalnej w procesach: 1) sprzedaży produktów depozytowych, 2) obrotu gotówkowego, 3) rozliczeń, 4) zapewnienia bezpieczeństwa placówki, 5) organizacji pracy placówki,
- tryb udzielenia (w 2000r.), zabezpieczenia i obsługi kredytu Stoczniewemu Funduszowi Inwestycyjnemu sp. z o.o.,
- ocena etapów budowy systemu FERMAT (w trybie zadania projektowego) oraz ocena dokonywanych analiz, identyfikacji i mitygacji ryzyk,
- proces udzielania - w latach 2007-2009 we współpracy z pośrednikami finansowymi - klientom obcokrajowcom kredytów i pożyczek hipotecznych, pożyczek gotówkowych zabezpieczonych ubezpieczeniem spłaty całości pożyczki wraz z ubezpieczeniem na życie pożyczkobiorcy,
- proces zawierania w 2010r. transakcji kupna i sprzedaży dłużnych papierów wartościowych z klientami niebankowymi,
- stan realizacji rekomendacji wydanych po audytach wewnętrznych przeprowadzonych w okresie od czerwca 2009r. do maja 2010r.

Wyniki poszczególnych audytów i kontroli - w formie raportów, zawierających także rekomendacje audytu - przedstawiane były na bieżąco Przewodniczącemu Komitetu Audytu Wewnętrznego i Prezesowi Zarządu BOŚ S.A., Członkom Zarządu Banku oraz zainteresowanym Dyrektorom Departamentów.

Prezes Zarządu zatwierdzał wydane przez audyt rekomendacje i kierował je do realizacji. Kierownicy audytowanych/kontrolowanych placówek Banku przedkładali Prezesowi Zarządu Banku oraz do wiadomości komórki audytu, pisemne informacje o stanie wykonania rekomendacji.

Stan realizacji rekomendacji wydanych w ostatnich 12-tu miesiącach był przedmiotem odrębnie dokonanego audytu (przeгляdu) stanu ich realizacji.

Komórka audytu wewnętrznego przedstawiała Zarządowi Banku, Komitetowi Audytu Wewnętrznego oraz Radzie Nadzorczej Banku kwartalne sprawozdania o wynikach przeprowadzonych w danym kwartale audytów/kontroli.

Podobne kwartalne sprawozdania o wynikach przeprowadzonych w danym kwartale audytów/kontroli otrzymywał audytor zewnętrzny badający sprawozdania finansowe Banku oraz zespół inspekcyjny UKNF, który jesienią 2010r. dokonał w Banku inspekcji kompleksowej.

Ustalenia audytu wewnętrznego za 2010r. potwierdziły potrzebę dalszego usprawniania i doskonalenia procesów/procedur kierowania, zarządzania sprzedażą,

oraz procedur i mechanizmów oceny i kontroli ryzyka. Wyniki audytów zostały także wykorzystane do przygotowania w komórce audytu nowych regulacji dotyczących zasad i sposobu sprawowania kontroli funkcjonalnej w Banku, które mocą Zarządzenia Prezesa Zarządu weszły w życie z dniem 1 kwietnia 2011r.

Wdrożenie – w ciągu 2011r. – nowych regulacji pozwoli na sprawniejsze rozpoznawanie ryzyk w działalności biznesowej Banku, występujących słabości w narzędziach i mechanizmach kontrolnych, niespójności i luk w regulacjach wewnętrznych, a także na zapobieganie ich powstawaniu. Nowe zasady kontroli funkcjonalnej zapewnią też ujednoczenie i usprawnienie wewnętrznego obiegu informacji o wynikach działań kontrolnych, przyczyniając się do zwiększenia efektywności realizowanych przez Centralę funkcji zarządczych, nadzorczych, kontrolnych i instruktażowych.

Rada Nadzorcza – biorąc pod uwagę materiały przekazywane przez Zarząd Banku, cykliczne raporty komórki audytu wewnętrznego, a także opinie Komitetu Audytu Wewnętrznego – stwierdza, że:

- funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej spełnia swe zasadnicze zadania i służy zwiększaniu skuteczności zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Banku,
- wyniki audytów i rekomendacje komórki audytu są wykorzystywane w bieżących pracach i decyzjach zarządczych; realizacja rekomendacji prowadziła do obniżania poziomu ryzyka ponoszonego przez Bank, budowy i wdrażania skutecznych mechanizmów kontroli funkcjonalnej,
- systematyczne wdrażanie rekomendacji komórki audytu prowadzi do uzyskiwania akceptowalnego poziomu ponoszonego przez Bank ryzyka.

Ocena pracy Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A. w 2010r.

Zgodnie z dobrymi praktykami spółek notowanych na GPW, Rada Nadzorcza - w celu przedstawienia Walnemu Zgromadzeniu - dokonała oceny swej pracy, z uwzględnieniem:

- oceny składu oraz organizacji i działania Rady Nadzorczej jako grupy,
- oceny kompetencji i skuteczności działania poszczególnych członków Rady Nadzorczej oraz Komitetu Audytu Wewnętrznego,
- oceny wyników pracy Rady, w świetle postawionych celów.

Rada Nadzorcza odbyła w 2010r. 13 posiedzeń, co oznacza, iż liczba posiedzeń znacznie przekroczyła obowiązki wynikające z § 19 ust. 2 Statutu Banku i art. 389 § 3 Kodeksu spółek handlowych. Działania Rady Nadzorczej obejmowały kwestie ujęte w rocznym planie pracy Rady, jak i wynikające z bieżącej działalności Banku.

Zasadą było uczestnictwo wszystkich członków Rady w jej posiedzeniach. Nieliczne przypadki nieobecności były zawsze usprawiedliwiane. Każdy z członków Rady Nadzorczej na bieżąco interesował się sytuacją Banku, co wynikało nie tylko z pełnionej funkcji, ale też z wykształcenia, doświadczenia i zainteresowań. Część istotnych spostrzeżeń i opinii znalazło odbicie w protokołach z posiedzeń Rady Nadzorczej.

Każdy z członków Rady – z uwagi na cechy osobowościowe oraz posiadane doświadczenie zawodowe wniósł istotny wkład w funkcjonowanie Rady Nadzorczej jako organu kolegialnego:

- Marcin Likierski – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu Audytu - doktor nauk ekonomicznych. Ekspert i doradca w zakresie ustalania wizji rozwoju i strategicznych celów przedsiębiorstwa, realizacji strategii w oparciu o koncepcję zarządczą Balanced Scorecard. Specjalista ds. zarządzania zmianą, zadań restrukturyzacyjnych, wprowadzania zmian organizacyjnych prowadzących do wzrostu efektywności ekonomicznej. Ekspert ds. zarządzania strategicznego, budowania i implementacji strategii przedsiębiorstw;
- Jacek Bajorek – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej - radca prawny. Doświadczenie w doradztwie dla instytucji samorządowych (m.in. Urząd Marszałkowski w Województwie Małopolskim). W latach 1994-2004 arbiter przy Urzędzie Zamówień Publicznych; konsultant Banku Światowego w projekcie dotyczącym likwidacji skutków powodzi. Wykładowca Małopolskiej Szkoły Administracji Publicznej przy Akademii Ekonomicznej w Krakowie oraz wykładowca Wyższej Szkoły Europejskiej im. Ks. Tischnera w Krakowie.
- Marian Pigan – Sekretarz Rady Nadzorczej, Członek Komitetu Audytu - doktor, inżynier leśnictwa. Dyrektor Generalny Lasów Państwowych. Szeroka wiedza ekologiczna, w tym w szczególności z zakresu gospodarki leśnej; interesuje się nowoczesnymi technologiami w gospodarce leśnej i przemyśle drzewnym;
- Józef Kozioł - Członek Rady Nadzorczej, Wiceprzewodniczący Komitetu Audytu - doktor nauk ekonomicznych. Prorektor i Profesor w Wyższej Szkole Rozwoju Lokalnego w Żyrardowie. Specjalista z zakresu bankowości i finansów. Autor koncepcji utworzenia NFOŚiGW oraz BOŚ S.A. i długoletni prezes Zarządu tego Banku. Inicjator wprowadzenia akcji BOŚ S.A. na Warszawską Giełdę Papierów Wartościowych. Pracował też na stanowiskach państwowych, w tym m.in. pełnił funkcję Wicepremiera, Ministra Ochrony Środowiska. Członek Rady Głównej BCC, autor wielu publikacji, głównie z zakresu bankowości;
- Michał Machlejd - Członek Rady Nadzorczej - długoletni pracownik bankowości, zasiadający w zarządach największych polskich banków: Polskiego Banku Inwestycyjnego S.A., PKO BP, BGŻ S.A., a także wieloletni członek zarządu Związku Banków Polskich. Obecnie zarządza Stołecznym Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej. Członek Rady Głównej BCC. Posiada umiejętność kierowania wielkimi organizacjami gospodarczymi oraz zarządzania dużymi zespołami ludzkimi;
- Marian Malicki - Członek Rady Nadzorczej - profesorska wiedza i doświadczenie dot. zagadnień ekonomiki ochrony środowiska, zarządzania ryzykiem i planowania regionalnego. Obecnie Kierownik Katedry Polityki Społeczno – Gospodarczej i Europejskich Studiów Regionalnych na Uniwersytecie Szczecińskim, Profesor w Zachodniopomorskiej Szkole Biznesu w Szczecinie. Organizator wielu międzynarodowych konferencji naukowych, poświęconych głównie ekologii i polityce regionalnej. Stażysta wielu naukowych ośrodków zagranicznych. Autor licznych publikacji naukowych;
- Ryszard Ochwat - Członek Rady Nadzorczej - znawca zagadnień z zakresu ochrony środowiska oraz mechanizmów jej finansowania. Długoletni pracownik NFOŚiGW, w latach 1993-1997 senator RP, przewodniczący Senackiej Komisji Ochrony Środowiska;

- Janusz Topolski - Członek Rady Nadzorczej – specjalista w obszarze gospodarki pieniężnej i rozliczeń. Kariere zawodową rozpoczynał w bankowości. Od 2000 r. pracownik Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – na stanowiskach finansowych w obszarze gospodarki pieniężnej i rozliczeń, m.in. Dyrektor Departamentu Księgowości i Rozliczeń, obecnie Dyrektor Biura;
- Michał Wysocki - Członek Rady Nadzorczej - radca prawny. Specjalista w zakresie prawa handlowego, prawa działalności gospodarczej, prawa autorskiego, prawa cywilnego oraz doradztwa inwestycyjnego dla przedsiębiorców. Autor wielu publikacji dotyczących problematyki stosowania prawa handlowego, prawa papierów wartościowych oraz publicznego obrotu papierami wartościowymi.

Czynności, do których zobowiązana jest Rada Nadzorcza były wykonywane terminowo i z najwyższą starannością. Decyzje podejmowane były po szczegółowym rozpatrzeniu i wysłuchaniu argumentacji Zarządu.

W świetle obowiązków kodeksowych i statutowych, Rada Nadzorcza należycie wypełniała swoje obowiązki, wynikające ze stałego nadzoru nad Spółką. Szczególnie widoczne było to w sprawach związanych m.in. z:

- wdrażaniem w BOŚ S.A. Centralnego Systemu Bankowego. Kwestia ta, jako kluczowa dla Banku, była omawiana regularnie na posiedzeniach Rady Nadzorczej;
- bieżącą sytuacją finansową Banku i zgodnością uzyskiwanych wyników z założeniami Planu finansowego i Strategii. Również ta kwestia, jako zasadnicza dla Banku, była omawiana na każdym posiedzeniu,
- wynikami audytów i kontroli instytucjonalnej – w ramach pełnionego przez Radę Nadzorczą bezpośredniego nadzoru nad komórką audytu i kontroli wewnętrznej, a także z tytułu roli, jaką Rada Nadzorcza spełnia w zakresie funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej. Rada Nadzorcza co kwartał rozpatrywała szczegółowe raporty zawierające wyniki i ustalenia przeprowadzonych audytów i kontroli,
- wynikami inspekcji kompleksowej, przeprowadzonej w BOŚ S.A. przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, w dniach od 23 sierpnia do 01 października 2010r. Rada Nadzorcza kilkakrotnie zajmowała się tą kwestią - zapoznała się i szczegółowo przedyskutowała: 1) treść protokołu z inspekcji, wraz z wyjaśnieniami Zarządu co do faktów i ustaleń zawartych w protokole, 2) zalecenia pokontrolne UKNF, 3) przygotowany przez Zarząd harmonogram realizacji zaleceń. Przedstawiciele Rady Nadzorczej odbyli również spotkanie z przedstawicielami UKNF, na którym omówione zostały ustalenia i wyniki inspekcji. Podjęta została decyzja, że monitoring realizacji zaleceń będzie sprawowała również Rada Nadzorcza – poprzez rozpatrywanie cyklicznych (co kwartał) informacji o stanie realizacji poszczególnych zaleceń, a także przez komórkę audytu wewnętrznego, która w IV kwartale br. przeprowadzi stosowny audyt w tym zakresie.

Sprawami dodatkowymi, często poruszonymi podczas dyskusji na posiedzeniach Rady były także kwestie:

- oceny i mitygacji ryzyk bankowych w działalności BOŚ S.A.,
- rozwoju współpracy Banku z Narodowym i Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- wzrostu efektywności działania,

- konkurencyjności oferty oraz efektywności działań marketingowych.

W ramach Rady Nadzorczej działa Komitet Audytu Wewnętrznego. W skład tego Komitetu w 2010 r. wchodził:

- Marcin Likierski Przewodniczący Rady Nadzorczej,
 Przewodniczący Komitetu
- Józef Kozioł Wiceprzewodniczący Komitetu
- Marian Pigan Członek Komitetu

Komitet realizował w 2010r. zadania nakreślone Uchwałą Rady oraz Ustawą o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym - informując Radę o rozpatrzonych zagadnieniach i wydanych opiniach.

Komitet odbył w 2010r. sześć posiedzeń - omawiając m.in. następujące zagadnienia:

- 1) w dniu 20 stycznia 2010r. - projekt Uchwały Rady Nadzorczej Banku w sprawie zatwierdzenia „Rocznego planu audytu wewnętrznego na 2010r.”
- 2) w dniu 04 marca 2010r. - raport „Ryzyka bankowe” za IV kwartał 2009r.
- 3) w dniu 08 kwietnia 2010r. - informacja o realizacji planu audytów wewnętrznych w I kwartale 2010r.
- 4) w dniu 27 maja 2010r.:
 - raport „Ryzyko bankowe za I kwartał 2010r.”
 - wniosek o podjęcie uchwały ws. zatwierdzenia Uchwały Nr 45/2010 Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A. z dnia 22 kwietnia 2010r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu „System zarządzania ryzykiem w Banku Ochrony Środowiska S.A.”
 - raporty o wynikach audytu wewnętrznego:
 - a) za IV kwartał 2009r.,
 - b) za cały 2009r.,
 - c) za I kwartał 2010r.
- 5) w dniu 02 września 2010r.
 - raport „Ryzyko bankowe za II kwartał 2010r.”
 - raport o wynikach audytów wewnętrznych przeprowadzonych w II kwartale 2010r.
- 6) w dniu 18 listopada 2010r.
 - raport „Ryzyko bankowe za III kwartał 2010r.”
 - raport o wynikach audytów wewnętrznych przeprowadzonych w III kwartale 2010r.

Wyniki pracy Rady Nadzorczej BOŚ S.A. w 2010r. - w świetle przedstawionych wyżej faktów i informacji – zasługują, zdaniem Rady, na pozytywną ocenę.

Rekomendacje

Działając w oparciu o art. 382 § 3 Kodeksu spółek handlowych oraz § 20 ust. 7 i § 43 Statutu BOŚ S.A., Rada Nadzorcza rozpatrzyła materiały będące przedmiotem obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BOŚ S.A., w tym:

- porządek obrad Zgromadzenia,
- projekty wszystkich uchwał - w tym w szczególności: projekt uchwały ws. podziału zysku Banku za 2010r. oraz projekt uchwały ws. zmian w Statucie Banku – wydając do nich swoją opinię,
- sprawozdanie Zarządu z działalności Banku w 2010r. - wydając do sprawozdania swoją ocenę,
- sprawozdanie finansowe Banku za okres od 1 stycznia 2010r. do 31 grudnia 2010r. (wraz z opinią biegłego rewidenta), wydając do sprawozdania swoją ocenę,
- sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej BOŚ S.A. w 2010 r., wydając do sprawozdania swoją ocenę,
- skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej BOŚ S.A. za okres od 1 stycznia 2010r. do 31 grudnia 2010r. (wraz z opinią biegłego rewidenta) - wydając do sprawozdania swoją ocenę.

Dokonawszy oceny ww. sprawozdań, Rada Nadzorcza rekomenduje je do zatwierdzenia przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. Stosowne oceny Rady Nadzorczej zostały dołączone do każdego ze sprawozdań.

Składając niniejsze sprawozdanie - wraz z syntetyczną oceną sytuacji Banku w 2010r., z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem oraz oceną pracy Rady w 2010r. - Rada Nadzorcza wnosi do Walnego Zgromadzenia o jego zatwierdzenie, a także o podjęcie przez Walne Zgromadzenie:

- uchwał zatwierdzających ww. sprawozdania,
- pozostałych uchwał objętych porządkiem obrad ZWZ, w tym w szczególności o:
 - uchwalenie podziału zysku Banku za 2010r. – zgodnie z przedstawionym projektem,
 - uchwalenie zaproponowanych przez Zarząd zmian w Statucie Banku,
 - udzielenie absolutorium wszystkim członkom Zarządu Banku.

Za Radę Nadzorczą Banku Ochrony Środowiska S.A.
Przewodniczący Rady

/-/Marcin Likierski

Warszawa, 28 kwietnia 2011r.